

страховика, пропонується дотримуватися основних узагальнених умов, за яких варто розглядати доцільність придбання чи продажу цінних паперів. Так купувати цінний папір варто, якщо: інвестор має підстави вважати, що акції фірми продаються за значно заниженими цінами. Тобто, на думку інвестора, фірма-емітент коштує значно більше, ніж показує ринкова ціна її акцій; інвестор вважає, що фірма має сприятливі перспективи й можна очікувати значного стрибка ціни її акцій угору; якщо ціна акцій стабільно зростає й інвестор має підстави вважати, що ця тенденція ще довго зберігатиметься; інвестор вважає, що попри стабільну ринкову ціну акцій на них будуть виплачені високі дивіденди.

Можливість продажу акцій варто розглядати, коли: інвестор вважає, що акції переоцінено й можна очікувати падіння ринкових цін на них; інвестор вважає, що в фірми-емітента найближчим часом виникнуть серйозні фінансові проблеми; якщо спостерігається стала тенденція до падіння ринкової ціни акцій, і інвестор не має підстав сподіватися, що найближчим часом ціна стабілізується, а потім почне зростати; інвестор припускає, що на акції певної компанії будуть виплачені невисокі дивіденди й тому

вважає, що продавши ці акції, він зможе придбати інші цінні папери з вищою дохідністю.

Слід також пам'ятати, що падіння ціни сьогодні не є свідченням того, що певні цінні папери зовсім безнадійні у довготерміновій перспективі.

Висновки з проведеного дослідження. Використання комплексної методології фінансової оцінки якості розміщення коштів допоможе страховим компаніям у процесі прийняття рішень щодо доцільності вкладання коштів у фінансові інструменти фондового ринку України. За рахунок фільтрації, оптимізації та оперативного управління портфелем цінних паперів зменшується похибка неякісного розміщення коштів страховика. Дана модель дозволяє одержати додатковий прибуток від покращення ефективності інвестиційної діяльності та сформувати оптимальний портфель цінних паперів страхової компанії.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Глушевський В.В. Комплексна методика прийняття рішень щодо розміщення фінансових коштів на фондовому ринку України. – К.: КНЕУ, 2010. – 120 с.
2. Терещенко О.О. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2003. – 554 с.

УДК 336.228

Дзюрій О.І.
студентка

Львівського національного університету імені Івана Франка

Кміть В.М.

кандидат економічних наук,

доцент кафедри фінансів, грошового обігу і кредиту

Львівського національного університету імені Івана Франка

ВПЛИВ ПОДАТКОВОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ НА РОЗВИТОК РЕАЛЬНОГО СЕКТОРА ЕКОНОМІКИ

У статті розкрито суть і принципи реалізації податкової політики, визначено її вплив на розвиток реального сектора економіки України. Проведено розрахунки показника податкового навантаження на суб'єкти підприємництва за останні роки, виявлено причини його зміни. Здійснено оцінку вітчизняної податкової системи та її порівняння з податковими системами інших країн світу. За результатами проведеного аналізу розроблено рекомендації щодо напрямків вдосконалення податкової політики України.

Ключові слова: податки, податкова система, податкова політика, підприємництво, податкове навантаження.

Дзюрій Е.И., Кміть В.М. ВЛИЯНИЕ НАЛОГОВОЙ ПОЛИТИКИ УКРАИНЫ НА РАЗВИТИЕ РЕАЛЬНОГО СЕКТОРА ЭКОНОМИКИ

В статье раскрыты сущность и принципы реализации налоговой политики, определено ее влияние на развитие реального сектора экономики Украины. Проведен расчеты показателя налоговой нагрузки на субъекты предпринимательства за последние годы, обнаружены причины его изменения. Осуществлена оценка отечественной налоговой системы и сравнение с налоговыми системами других стран мира. По результатам проведенного анализа разработаны рекомендации по поводу направлений совершенствования налоговой политики Украины.

Ключевые слова: налоги, налоговая система, налоговая политика, предпринимательство, налоговая нагрузка.

Dziurii O.I., Kmit V.M. INFLUENCE OF TAX POLICY IN UKRAINE ON DEVELOPMENT REAL SECTOR ECONOMY

The article presented essence and principles of tax policy, also determined its impact on the development of real sectors of economy of Ukraine. It was conducted calculation of tax burden on entrepreneurs for recent years and the reasons for its change were found out. It was made estimation of the national tax system and its comparing to the taxes systems of other countries of the world. On the basis of the conducted analysis it was made recommendations for areas of perfection of tax policy of Ukraine.

Keywords: taxes, tax system, tax policy, entrepreneurship, tax burden.

Постановка проблеми. Податкова система України характеризується частою зміною податкового законодавства, корупцією та фіскальністю. Як наслідок, податкове середовище українських підприємств характеризується невизначеністю, а податкове

навантаження є надмірним, що призводить до збитковості та/або «тінізації» діяльності суб'єктів господарювання.

Вплив податків на розвиток підприємництва в Україні відіграє важливе значення, оскільки за допо-

могою механізмом реалізації можна, як стримувати, так і стимулювати розвиток тої чи іншої галузі економіки, тому розгляд даної теми є актуальним та своєчасним.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженню податків присвячували свої праці науковці минулого та багато сучасних авторів. Теоретичну основу дослідження податкової системи та визначення оптимальних ставок податків сучасної економіки становлять праці класиків світової економічної думки: А. Сміта, Д. Рікардо, Дж.М. Кейнса, П. Семюелсона, А. Лафера та інших.

Важливість регулювання податкового навантаження на суб'єкти підприємництва підкреслюють і українські вчені. Серед вітчизняних дослідників цієї проблеми слід назвати І. Білу, О. Грін, Я. Дропу, О. Жукевич, О. Замасло, Ю. Іванова, В. Квасова, В. Корнуса, А. Крисоватого, М. Крупку, Л. Левашко, М. Мельника, Н. Мочаліна, Г. Пенякову, О. Пономарьова, І. Приймак, І. Склярук, А. Соколовську, З. Федоренко, В. Федосова та багатьох інших. Однак, враховуючи сучасний стан реального сектора економіки, можна зробити висновок, що даний напрям дослідження потребує подальшого вдосконалення.

Постановка завдання. Метою даного дослідження є визначення впливу податкової політики на розвиток реального сектора економіки та оцінка впливу податкового навантаження на розвиток вітчизняних підприємств.

Предметом дослідження є вплив діючих ставок податків на показники діяльності вітчизняних суб'єктів господарювання, що дозволить приймати ефективні управлінські рішення щодо покращення їхнього фінансово-економічного стану.

Виклад основного матеріалу дослідження. Провідну роль у забезпеченні виконання державою функцій щодо регулювання економіки належить податкам.

Податкова політика як елемент системи державного регулювання підприємництва являє собою діяльність держави, що направлена на створення умов для функціонування підприємництва шляхом використання податкових важелів, для стимулювання або стримування розвитку національного виробництва [1].

Основними принципами податкової політики є фіскальна і економічна ефективність, соціальна справедливість. Саме через податкову політику держави відбувається становлення і розвиток податкової системи держави.

Обов'язковими якостями податкової системи є [2, с. 145]:

- максимально можлива для платників податків простота сплати податків;
- «соціальна справедливість» – порядок сплати податків повинен бути прогресивним, тобто особи, які одержують великі прибутки, мають, відповідно сплачувати податків більше, ніж особи з мінімальним або низьким обсягом прибутків;
- неможливість ухилення від сплати податків.

З метою задоволення інтересів держави та підтримки вітчизняного товаровиробника використовують певні види податкових ставок і податкових пільг. Податкові пільги надаються шляхом [3, с. 48]:

- податкового вирахування (знижки), що зменшує базу оподаткування до нарахування податку та збору;
- зменшення податкового зобов'язання після нарахування податку та збору;
- встановлення зниженої ставки податку та збору;
- звільнення від сплати податку та збору.

Встановлення пільг дозволяє державі регулювати народногосподарські пропорції, стимулювати роз-

виток потрібних економіці виробництв, регулювати інтенсивність накопичення капіталу, заохочувати науково-технічний прогрес, ділову активність підприємців і т. д. Однак, надаючи пільги платникам податків, держава може не добирати заплановані надходження до бюджету, а в деяких випадках пільговий режим дозволяє не виправдано ухилитися юридичним і фізичним особам від сплати податків.

Важливим фіскальним показником, який характеризує сукупний вплив податків на економіку країни загалом чи на окремих суб'єктів господарювання є податкове навантаження. У Податковому кодексі України (далі – ПКУ) [4], однак, немає чіткого тлумачення цього поняття.

Економічний зміст податкового навантаження на підприємство можна визначити як частку підприємницького доходу, яка вилучається державою у суб'єкта підприємництва через систему податків та зборів до бюджетів різного рівня або, іншими словами, ступінь впливу системи оподаткування на результати діяльності підприємства [5, с. 142].

Податкове навантаження (тиск) реалізується на таких чотирьох рівнях [6, с. 109-110]:

- *перший* – податковий тиск безпосередньо податкових важелів;
- *другий* – податковий тиск всієї сукупності податків, зборів і платежів;
- *третій* – використання механізму пільг платниками, надання пільгових кредитів, дотацій. При цьому податковий тиск переміщується з одних платників податків на інших.

- *четвертий* – використання податкової техніки, при якій посилюється податковий тиск на платника податку. Наприклад, авансові платежі, які передбачають сплату податку платником до моменту отримання результатів його господарської діяльності.

Податкове навантаження слід розрізнити на макrorівні (на рівні держави) та на мікрорівні (на рівні суб'єкта господарювання).

Показник податкового навантаження на макrorівні відображає ефективність податкової політики, тобто кількісно вимірює сукупний вплив податків, зборів та інших обов'язкових платежів на джерела їхньої сплати.

Найбільш об'єктивною є методика, яку застосовує Світовий банк [7] з метою міжнародних порівнянь рівня податків у країні.

Коефіцієнт податкового навантаження (Кп.н.) розраховується як відношення суми сплачених податків, включаючи обов'язкове відрахування на соціальне страхування, до валового внутрішнього продукту у ринкових цінах:

$$K_{п.н.} = \frac{\sum \text{податків} + \sum \text{відрах. на соц. страх}}{ВВП} \times 100\%, \quad (1)$$

За даною формулою (1) розрахуємо коефіцієнт податкового навантаження за 2013 рік:

$$K_{п.н.} 2013 = \frac{339,2 + 166,9}{1444} \times 100\% = 30,7\%, \quad (2)$$

Показники податкового навантаження в Україні за період 2008-2013 рр. наведено у таблиці 1. Слід відзначити, що рівень податкового навантаження в Україні за останні 6 років постійно змінювався. Якщо аналізувати тенденцію за 2011-2012 роки, то слід відмітити, що відбувалось зменшення податкового навантаження. Так, у 2012 році рівень бюджетного податкового навантаження становив 19,5%, що на 5% менше ніж у 2011 році та на 1,9% менше ніж у 2010 році. Це пов'язано, в першу чергу, зі зниженням ставки податку на прибуток з 23% у 2011 р до 21% у 2012 р. У 2013 році ставка податку на при-

Таблиця 1

Показники податкового навантаження в Україні*

Показники	Роки					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Податкові надходження до Зведеного бюджету України, млрд. грн.	227,2	208,1	234,5	334,7	274,7	339,2
ВВП, млрд. грн.	948,1	913,3	1094,6	1314	1408,9	1444
Рівень бюджетного податкового навантаження, %	24,0	22,8	21,4	25,5	19,5	23,5
Власні доходи пенсійного фонду, млрд. грн.	101,4	103,1	119,3	139,2	157,9	166,9
Податкове навантаження на працю, %	10,7	11,3	10,9	10,6	11,2	11,6
Рівень загального податкового навантаження, %	34,7	34,1	32,3	36,1	30,7	35,1

* Складено авторами на основі джерела: [8, 9].

буток становила 19%, однак, як свідчать розрахунки податкове навантаження зросло до 23,5%, що на 4% більше за показник минулого року. Таке явище може бути пов'язане зі спадом виробництва.

Динаміку податкового навантаження покажемо на рис. 1.

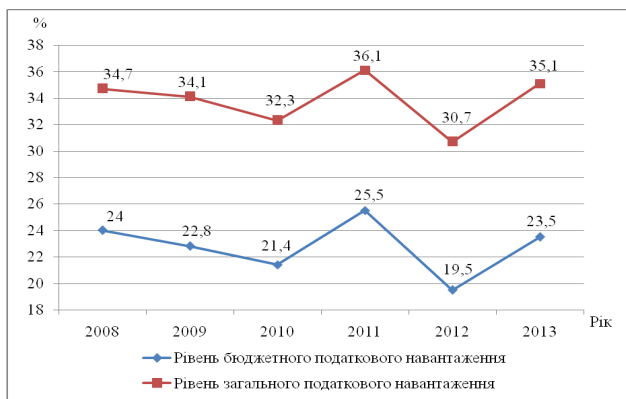

Рис. 1. Динаміка податкового навантаження на економіку України

Зменшення чи збільшення загального податкового навантаження можна здійснювати та тільки регулюванням розміру податкових ставок, а й шляхом збільшення чи зменшення обсягів податкових пільг для певних суб'єктів господарювання. Дослідження А. Лаффера підтверджує, що держава зобов'язана завжди проводити помірковану політику податкового тиску для забезпечення стабільних надходжень. Ця концепція спрямована на зменшення навантаження на суб'єктів оподаткування, а зростання надходжень до бюджету має здійснюватися за рахунок збільшення платників податків та розширення податкової бази [10, с. 113].

Розрахований показник враховує тиск, спричинений так званими «податками на працю» – внесками до соціальних фондів, які формують близько 10% податкового навантаження. З прийняттям ПКУ [4] їх були віднесено до неподаткових платежів.

Як бачимо прийняття ПКУ [4] не зменшило податкового тиску на вітчизняну економіку, а, навпаки, спричинило зростання цього показника до рівня 36,1%. Таким чином, середнє значення загального коефіцієнта податкового навантаження протягом досліджуваного періоду становило 33,8%. Таким чином, основний тягар оподаткування припадає на трудові ресурси.

Аналіз рівня податкового навантаження в Україні за допомогою даного коефіцієнта вказує на те, що він є досить низьким. За цим критерієм Україна знаходиться в одній групі з такими країнами як США (26,4%),

Японія (25,8%), Португалія (33,9%), Ірландія (28,4%), Австралія (31,5%), Туреччина (31,1%) [11]. Насправді ж такі дані не відповідають дійсності, а рівень податкового навантаження у 35,1% є значно заниженим.

Останнє пояснюється двома причинами [12, с. 14]:

Перша причина – офіційний ВВП в Україні – це приблизно лише половина реально одержаних у вітчизняній економіці господарських результатів. Це означає, з одного боку, приховуване недофінансування суспільних товарів і зниження відносного значення суспільного сектора господарства, а з іншого – наявність нерівномірного розподілу податкових зобов'язань між підприємствами і громадянами, які беруть участь у виробництві.

Друга причина – неврахування при обчисленні податкового коефіцієнта суми витрат, пов'язаних із справлянням податків. Використовувати обчислення податкового коефіцієнта з врахуванням цих витрат важко, проте воно б допомогло релієвно виявити причини незадоволення суб'єктів господарювання та громадян, адже пригнічують не стільки самі по собі суми сплачуваних податків, скільки їх чисельність, заплутаність податкового законодавства, надмірні складності, пов'язані з веденням обліку і розрахунком податкових зобов'язань.

Справжній рівень податкового навантаження в Україні складає 60-70% від отриманого доходу без урахування податкового навантаження на заробітну плату та собівартість продукції. Таке оподаткування є значно вищим, ніж у розвинених країнах світу, та негативно впливає на економіку нашої країни, а тому проблема надмірного податкового навантаження продовжує бути актуальною з початку здобуття незалежності і до тепер [13].

Ефективне функціонування податкової системи в державі залежить від оптимального розміру податкового навантаження на суб'єкти підприємництва.

Використовуючи дані щорічного дослідження групи Світового банку «DoingBusiness» [14] щодо сплати податків, зібрані з 185 країн, порівнюємо податкові системи у всьому світі та їх вплив на бізнес. Податкове навантаження в Україні та інших країнах світу подано у табл. 2. Найвища питома вага податків у ВВП у європейських країнах, зокрема у Франції та Італії. В Україні спостерігаємо тенденцію до зниження податкового навантаження з 57,1% у 2012 році, 55,4% у 2013 році до 54,9% за перший квартал 2014 року. Це пов'язано з удосконаленням системи оподаткування та зниженням ставок податку, зокрема ставки податку на прибуток підприємств з 21% у 2012 році, 19% у 2013 році до 18% у 2014 році.

Найменший рівень податкового навантаження характерний для Данії та Канади. Тут це зумовлено використанням податкової політики як засобу

створення сприятливих умов для діяльності промислових компаній, що потребує низького рівня оподаткування.

А. Крисоватий зазначає, що, якщо у Швеції величина податкового тягаря становить близько 55% ВВП, а в Україні коливається в межах 25-30%, то твердження, що податкове навантаження для шведів більше, ніж для українців, є помилковим, оскільки частка податків, що повертається населенню при перерозподілі доходів бюджету, для перших становить близько 85%, тоді як у нас вона не перевищує 30% [15, с. 56].

Таблиця 2
Податкове навантаження в Україні та країнах світу*

Країна	Податкове навантаження (Total Tax Rate), %		У порівнянні з Україною, %
	2012 рік	2013 рік	
Канада	28,8	26,9	-28,5
Данія	27,5	27,7	-27,7
Швейцарія	36,8	30,2	-25,2
Великобританія	37,3	35,5	-19,9
ΠΑΡ	33,1	33,3	-22,1
Іспанія	38,7	38,7	-16,7
Фінляндія	39,0	40,6	-14,8
Норвегія	41,6	41,6	-13,8
Польща	43,6	43,8	-11,6
Греція	46,4	44,6	-10,8
США	46,7	46,7	-8,7
Німеччина	46,7	46,8	-8,6
Австрія	53,1	47,5	-7,9
Австралія	47,7	47,5	-7,9
Чехія	49,1	49,2	-6,2
Японія	49,1	50,0	-5,4
Швеція	52,8	53,0	-2,4
Росія	46,9	54,1	-1,3
Україна	57,1	55,4	-
Бельгія	57,3	57,7	+2,3
Білорусь	62,8	60,7	+5,3
Китай	63,5	63,7	+8,3
Франція	65,7	65,7	+10,3
Італія	68,5	68,3	+12,9

* Складено авторами на основі джерела: [14].

Порівнюючи показник податкового навантаження України з іншими країнами з розвинутою ринковою економікою, можемо побачити, що даний показник у нашій державі є середнім. Проте зниження податкового навантаження є необхідною умовою виходу України з економічної кризи, що приведе до формування цілої низки позитивних зрушень в економічній і податковій сферах. Поступове зниження податкового навантаження на фізичних осіб сприятиме збільшенню заощаджень домогосподарств, підвищенню платоспроможного попиту населення, а отже розвиткові виробництва та збільшенню реальних доходів платників податків і, як наслідок, – зростання податкової бази.

Низька податкова вартість узгодження податків і простий механізм їх сплати здійснюють значний вплив на діяльність фірм. За показником «кількість платежів» у рейтингу PayingTaxes – 2013 [16] зафіксований значний прогрес: від 135 платежів у 2011 році до 28 у 2012 р. Так, для прикладу в Китаї се-

редньостатистичній фірмі доводиться робити лише близько трьох платежів у рік, що є найнижчим показником серед досліджуваних країн світу. У Сінгапурі доводиться проводити п'ять оплат, що також є однією з найнижчих вимог у світі.

Ще одним показником, що впливає на рейтинг податкової системи є кількість часу, що настається на сплату податків та зборів. І знову ж таки, Україна займає чи не останні позиції – за підрахунками середньому в нашій країні на адміністрування витрачається 491 годину протягом року, що 166 годин менше, ніж минулого року [16].

Пріоритетним завданням податкових реформ має стати перехід від переважно фіскального спрямування податкової політики, як інструменту мобілізації доходів до бюджету, до активації регулятивного потенціалу в напрямі стимулювання економічного розвитку, а запорукою ефективною податкової системи та необхідною умовою програм підтримки розвитку та заходів щодо покращення рівня життя має стати врегульоване податкове законодавство.

Нині існує лише один шлях створення дієвого законодавства – забезпечення стабільних, прозорих та зрозумілих правил оподаткування. Надмірно ускладнені податкові системи є причиною високого рівня ухилення від сплати податків, а значні витрати на адміністрування призведуть до появи неформальних секторів, збільшення корупції та зменшення припливу інвестицій в країну. І навпаки, економічно прості податкові системи сприяють зростанню бізнес-структур, збільшенню обсягів інвестицій і є рушієм розвитку економіки країни в цілому.

Висновки з проведеного дослідження. Сьогодні Україна стикається із складним завданням – поєднати дві протилежні цілі – зменшення податкового навантаження та гарантування достойного рівня соціального забезпечення. Завдання влади полягає у формуванні такої податкової системи, яка сприяла б розвитку виробництва, оскільки це є вирішальною умовою збільшення надходжень в доходну частину бюджету. Отже, головна увага має бути зосереджена на виробництві, його розширенні та відродженні на основі використання нової техніки, прогресивних технологій. Зростання ВВП дасть змогу і без підвищення податкових ставок збільшити податкові надходження в бюджет, цільові фонди, підвищаться і доходи платників податків.

Надмірне податкове навантаження на суб'єктів господарювання погіршує їх фінансову безпеку та умови ведення підприємницької діяльності, реалізації інвестицій, дестабілізує фінансове становище – тим самим спонукає до ухилення від оподаткування, що, в свою чергу, є прямою загрозою фінансової безпеки держави. Податкова політика має значний вплив на розвиток реального сектора економіки, адже за допомогою податкових важелів вона може стимулювати виробництво, що вкрай необхідно в сучасних кризових умовах.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Біла І.С. Вплив податкової політики на розвиток підприємницького сектору в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://dspace.nuft.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/8120/1/3.pdf>.
2. Фінанси : навч. посібник / Федоренко З.М., Мочаліна, Н.І. Склярчук І.А. – Харків: ХНАМГ, 2008. – 392 с.
3. Податкова система : навч. посібник / О.Т. Замасло, І.І. Приймак, О.В. Грін. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2011. – 378 с.
4. Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010 р. № 2755-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.

5. Корнус В. Оцінка податкового навантаження на рівні підприємств / В. Корнус, В. Квасов, О. Пономарьов // Економіст. – 2007. – № 10. – С. 17-19.
6. Іванов Ю.Б., Єськов О.Л. Сучасне оподаткування: мотиваційний аспект : монографія. – Х. : ВД «ІНЖЕК», 2007. – 328 с.
7. Офіційний сайт Світового банку [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.worldbank.org/>.
8. Офіційний сайт Міністерства фінансів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://minfin.gov.ua>.
9. Офіційний сайт Пенсійного фонду України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.pfu.gov.ua>.
10. Жукевич О. Ефективність податкової системи України: принципи оподаткування та напрями реформування законодавчої бази / О. Жукевич // Вісник КНТЕУ. – 2009. – № 2. – С. 105-113.
11. Мельник М.В., Пенякова Г.Л. Механізм прямого оподаткування у фінансовій теорії // Фінанси України. – 2009. – № 5. – С. 66-77.
12. Лешко Л.В. Податок на прибуток як інструмент регулювання підприємницької діяльності [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://intkonf.org/levoshko-lv-podatok-na-pributok-yak-instrument-regulyuvannya-pidpriemnitskoyi-diyalnosti/>.
13. Дропа Я.Б., І. Чабан Податкове навантаження та його вплив на економіку // Формування ринкової економіки в Україні. – 2009. – № 219 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.lnu.edu.ua/faculty/ekonom/Form_Rynk_Econ/2009_19/32_dropa,%20чабан.pdf.
14. DoingBusiness [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.doingbusiness.org/>.
15. Крисоватий А.І. Оподаткування і ринок: умови і можливості поєднання. – Тернопіль : Вид. Карпюка, 2008. – 314 с.
16. Paying Taxes 2013 The Global Picture. – World Bank Group and PricewaterhouseCoopers [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.pwc.com/gx/en/paying-taxes/assets/pwc-paying-taxes-2013-full-report.pdf>.

УДК 336.767

Довгалюк В.В.

кандидат економічних наук,

доцент кафедри фінансів і кредиту

Житомирського державного технологічного університету

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ВЕНЧУРНОГО ІНВЕСТИВАННЯ ЯК НОВОЇ ФОРМИ ФІНАНСУВАННЯ СТАРТАПІВ В УКРАЇНІ

Стаття присвячена виявленню особливостей венчурного інвестування для вітчизняних стартапів. За сучасних умов через нарощування обсягів інвестицій та підвищення їх результативності прискорюється економічне зростання національної економіки України. Тому така альтернативна форма фінансування позитивно впливатиме на інвестиційний клімат країни в цілому та сприятиме появі нових високотехнологічних підприємств зокрема.

Ключові слова: венчур, венчурне інвестування, венчурна діяльність, стартап, активізація інвестиційного розвитку.

Довгалюк В.В. СОВРЕМЕННЫЕ ТЕНДЕНЦИИ ВЕНЧУРНОГО ИНВЕСТИРОВАНИЯ КАК НОВОЙ ФОРМЫ ФИНАНСИРОВАНИЯ СТАРТАПОВ В УКРАИНЕ

Статья посвящена выявлению особенностей венчурного инвестирования для отечественных стартапов. В современных условиях, путём наращивания объёмов инвестиций и повышения их результативности, ускоряется экономический рост национальной экономики Украины. Поэтому такая альтернативная форма финансирования положительно будет влиять на инвестиционный климат страны в целом и будет способствовать появлению новых высокотехнологических предприятий в частности.

Ключевые слова: венчур, венчурное инвестирование, венчурная деятельность, стартап, активизация инвестиционного развития.

Dovgalyuk V. V. MODERN TENDENCIES OF VENTURE INVESTING AS NEW FORM OF FINANCING OF STARTUP IN UKRAINE

The article is devoted the exposure of features of the venture investing for domestic startups. At modern terms through the increase of volumes of investments and increase of their effectiveness the economy growing of national economy of Ukraine is accelerated. Therefore such alternative form of financing positively will influence on the investment climate of country on the whole and will be instrumental in appearance of new highly technological enterprises in particular.

Keywords: venchur, venture investing, venture activity, startup, activation of investment development.

Постановка проблеми. Створити в Україні стартап, який потенційно може існувати на вітчизняному ринку, можна за допомогою такої форми фінансування, яка б демонструвала потенціал швидкого зростання його додаткової вартості. Тому особливої уваги заслуговує механізм венчурного інвестування, який в класичній формі поєднує в собі ефективні фінансові, стратегічні та виробничі рішення та вкладення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вітчизняний досвід венчурного інвестування свідчить про позитивні зміни на ринку венчурного капіталу [1; 2; 3; 4; 5; 6]. Стартап-проекти є одним з важливих елементів економіки, адже впроваджують у виробництво інновації та інноваційні технології, які сприяють підвищенню загального рівня розвитку економіки країни. Більшість експертів з венчурного інвестування переконані, що саме венчурний капітал

повинен заповнити розрив між джерелами фінансування новостворених інноваційних підприємств та дешевими джерелами капіталу, які пропонуються фондовим ринком та банківським сектором.

Постановка завдання. Основна мета дослідження полягає у виявленні особливостей венчурного інвестування для стартапів та зосередження уваги на перевагах даної форми фінансування як основного джерела виживання підприємств в сфері інноваційних технологій.

Виклад основного матеріалу дослідження. Фінансування стартапів є досить проблематичним питанням на фінансовому ринку України, так як залучити венчурні гроші на глобальному розвитку свого проекту та на залучення аудиторії при відсутності продажу та клієнтів на початковому етапі існування підприємства дуже складно. Український ринок стартапів